

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 142

van **MARINO KEULEN**

datum: 6 december 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Europese steun voor Poolse appels - Limburgse vraag tot herstel marktevenwicht

In Limburg hebben fruittelers een petitie opgestart om de slechte economische toestand van hun bedrijven aan te klagen. Zoals bekend lijden de Limburgse fruittelers sterk onder de gevolgen van het Russisch embargo omdat ze daardoor hun belangrijkste afzetmarkt zijn verloren. Inmiddels werden inspanningen geleverd om nieuwe afzetmarkten te openen, maar die compenseren het verlies van de Russische markt niet. Daarnaast kijken de Limburgse fruittelers aan tegen zeer lage verkoopprijzen voor hun appels en peren. Tegelijk ervaren ze de aanzienlijke investeringen in de Poolse fruitteelt, in het bijzonder in de appelsoort Pink Lady, met Europese subsidies als een doorn in het oog. In de petitie heet het dat "Europa de productie van appel in Polen massaal ondersteund heeft, wat de Europese markt gedestabiliseerd heeft". Ze vragen dan ook dat Europa een oplossing vindt om het marktevenwicht te herstellen.

1. Heeft de minister zicht op de omvang van de Europese steun voor de productie van appels in Polen die onder het recente GLB 2014-2020 (gemeenschappelijk landbouwbeleid) werd toegekend?
2. Om hoeveel en welke middelen gaat dat precies?
3. In welke mate hebben deze subsidies de Europese markt voor appels gedestabiliseerd?
4. Heeft de minister dit probleem reeds op Europees niveau aangekaart of zal ze dat in de nabije toekomst nog doen?
5. Hoe staat de minister tegenover de petitie van de fruittelers en in het bijzonder tegenover elk van de geformuleerde eisen?
6. In welke mate kan de ontwikkeling van de nieuwe appelsoort Morgana de concurrentiestrijd met de Poolse Pink Lady aangaan?
7. Welke investeringen zijn daarvoor in Vlaanderen nodig?

ANTWOORD

op vraag nr. 142 van 6 december 2018

van **MARINO KEULEN**

1-2. De Europese Commissie publiceert voor alle lidstaten factsheets met informatie over GLB-middelen en -maatregelen. De factsheet voor Polen kan u raadplegen via de link https://ec.europa.eu/info/publications/cap-your-country_en.

3. Het Europees areaal voor appelproductie is de afgelopen 5 jaar vrij stabiel gebleven, rond de 525.000 ha. De Europese appeloogst was de afgelopen jaren wel zeer variabel. In 2017 werden 9,13 miljoen ton appels geoogst, terwijl voor 2018 een recordoogst van 12,6 miljoen ton wordt voorspeld. Ook op wereldniveau verwachten we dit seizoen een goede oogst. Het overaanbod van appels op de markt is dus voornamelijk te wijten aan de optimale klimaatcondities die veel streken dit seizoen gekend hebben en niet aan een toename van het totale areaal aan appelboomgaarden.

4. Dit werd meermaals aangekaart op Europees niveau, waaronder de Raad Landbouw van 19 november 2018. Ik zal dit blijven doen en heb hierover ook een specifiek gesprek aangevraagd bij Commissaris Hogan.

5. In de petitie worden vijf eisen geformuleerd.

- *De fruittelers vragen dat Europa de verantwoordelijkheid neemt en een oplossing vindt om het marktevenwicht te herstellen.*

Tijdens mijn overleg met Commissaris Hogan zal ik deze problematiek aankaarten en de vraag stellen naar maatregelen die kunnen bijdragen aan een beter marktevenwicht.

- *De fruittelers eisen een juiste prijs die hun inspanningen vergoedt. Fair trade en eerlijke handel is niet enkel een zaak die geldt voor handel met de derde wereld.*

In de Westerse liberale markteconomie worden prijzen niet bij wet vastgesteld door de overheid, maar op de markt gevormd via de verhouding tussen vraag en aanbod. Gezien de gemiddelde Europeaan dagelijks minder fruit en groenten consumeert dan aanbevolen volgens de voedingsrichtlijnen, is er aan vraagzijde van de markt groeipotentieel aanwezig. In de Vlaamse toekomststrategie hardfruit zijn verschillende werven en acties opgesteld met het oog op het activeren van dat potentieel.

(link: https://lv.vlaanderen.be/sites/default/files/actieplan_fruit_digi.pdf)

- *De fruittelers eisen dat het belang van de producent terug op de eerste plaats komt.*

Gezien producentenorganisaties door/voor telers werden opgericht en de coöperatieve aandelen eigendom zijn van de telers zelf, komt het de Raad van Bestuur van elke producentenorganisatie toe om een visie en strategie uit te werken waarbij het belang van de telers-aandeelhouders voorop staat. Omdat de markt gekenmerkt wordt door veel individuele producenten (telers) en een beperkt aantal kopers (verwerkers, retailers), ben ik er van overtuigd dat

producentenorganisaties onontbeerlijk zijn om de marktpositie van de producenten in de keten te verbeteren.

- *De fruittelers eisen oplossingen voor duurzame gewasbescherming (ook vanuit economische perspectief), alsook een harmonisatie van de wetgeving tussen zowel regio's als op Europees vlak. Wetenschappelijk onderzoek moet de telers helpen om steeds beter te produceren.*

Ik ondersteun deze eis vanuit mijn beleid via het door de praktijkcentra uitgevoerde onderzoek en voorlichtingsactiviteiten hierover.

- *De telers geven aan dat er voor de productie van witloof of champignons nood is aan een uitbreiding van het systeem van seizoensarbeid van 65 naar 100 dagen.*

Hierover moet de federale overheid een standpunt innemen in het kader van het arbeidsbeleid.

6-7. Diversificatie binnen het huidige aanbod aan appelvariëteiten is zeker een belangrijk punt waarop moeten ingezet worden. De variëteit Morgana kan zeker een bijdrage leveren aan de verdere diversificatie van het aanbod aan kwaliteitsvolle appels. Indien er consumentenbelangstelling voor deze appel is.

Morgana is de commerciële benaming van deze appel, de variëteit is Kizuri. Telers die Kizuri aanplanten kunnen hiervoor tot 30% VLIF-steun ontvangen.